

# Σ Η Μ Ε Ι Ω Σ Ε Ι Σ

Ναυαγί. — Ὑπολείματα ἐνδυμάτων ἐπὶ ἀνθρώπων  
ὀπολειμμάτων. Χρυσότομος Παπαδόπουλος. —  
Αἱ κινήαι ἑορταί. — Ἀκαδημία ἡ Λέσχη; —  
Ρουμάνοι ζωγράφοι. — Ἐπιγραφαί, τζιφος, ἀέ-  
ρας. — Τὸ Βιλέλιον διαγώνισμα. — Ἡ χειροτε-  
χνία εἰς τὰ σχολεῖα. — Τόνοι καὶ πνεύματα.

Ταινίαι πένθους ἀρμύζουσιν εἰς τὴν χρονο-  
γραφίαν τοῦ τελευταίου διμήνου.

350 ἄλκιμοι θαλίσσομαίη εὗρον τὸν τρα-  
γικώτερον θάνατον ὑπὸ τὰ κύματα τῆς Ψαττα-  
λείας καὶ μένουν οἱ περισσότεροὶ κάτω ἀκόμη  
εἰς τὸν βυθόν.

Συγχρόνως ἄλλα θύματα, πολεμισταὶ τῆς  
Μ. Ἀσίας, ἐπανήλθον ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀ-  
γνώριστοι. Διέφυγον τὸν θάνατον, ἀλλ' ὄχι καὶ  
τὸν ἐξευτελισμόν. Ὁ Κεμαλικὸς βωβωισμὸς  
ὥργισεν ἐν ὅλῃ τῇ ἀπαισιότητι. Φαντάσματα  
μερσάκη μᾶ. ἔ-τειλαν, ὄχι στροτιώτας. Ἀλλ' ὁ  
Ἑλληνισμὸς ἀν' ἀνιγίνεται ἁπλοῦς, δὲν θραύε-  
ται ποτέ. Οἱ πολεμήσαντες αἰχμάλωτοι, τώρα  
ποῦ ἐγνώρισαν τὴν θά εἰπῇ Τοῦρκος, θὰ εἶνε οἱ  
ἐκδιηται τῆς οὐσίας. Θὰ τοὺς περιποιηθοῦν  
καὶ αὐτοὶ μετὰ τὰ Μάνληχρ καὶ τὰ Σκόντα.

★

Διὰ πρώτην φοράν ὁ Μητροπολιτικὸς θρό-  
νος τῶν Ἀθηνῶν ἀποκίχ' ἱεράρχην συγγα-  
φέν. Ὁ νέος Μητροπολίτης Χανσότομος πο-  
λυμαθέστατος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου  
γράφας ὑπερριακσίας μελέτας, διευθύνων ἐκ-  
κλησιαστικὰς σχολάς, γνωρίσας τὴν βελότην,  
εἶνε ἀνὴρ ὑπερῶν μορφώσεως, ἀρετῆς  
ἡθους, διοικητικῆς πείρας. Συνενοῖ τρία  
προσόντα ἀταραχίτητα διὰ τὴν πρώτην Μητρο-  
πολιν τῆς Ἀδιοκεφάλου Ὁρθόδοξου Ἐκκλη-  
σίας. Τὰ πνευματικὰ χαρίσματα τοῦ Μωαριω-  
τάτου ἐγγυῶνται ὅτι θὰ ἐκδηλωθῶν εἰς μίαν  
ἀναμόρφωσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἔχει ἀνίγ-  
κην μεταρρυθμίσεων τινῶν, αἱ ἐπιβίλλει ἡ  
σύγχρονος κοινωνικὴ προοδος.

Ἀνῆλθεν εἰς τὸ ἀνώτατον ἀξίωμα ἀπὸ τοῦ  
σπουδαστηρίου του καὶ τῆς Ριζαρείου σχολῆς,  
χωρὶς ἐλιγμοὺς παρρησιαστικῶς. Λιβὼν τὸ  
κληρικὸν σχῆμα εἰς ὥριον ἡλικίαν, ὅς ἐνε-  
τερίστη ἐν ἐκτελεστικῇ ἀλ' οὐκ καὶ ὁ τισθοδρο-  
μικός. Διακριτόμενος διὰ τὴν λογικὴν συνετη-  
ρικότητα, ἀλλὰ καὶ διανοητικὰ τείνουσαν  
εἰς εὐρύτερους ὁρίζοντας εἰνὲ εἰς θέσιν νὰ  
πραγματοποιήῃ τὸ πρόγραμμα, τὸ ὁποῖον  
ἐξεθῆκεν εἰς τὸν ἐνθρονιστήριον λόγον του.

★

Ὡς νὰ μὴ μᾶς ἔρθανεν ὁ διχασμὸς τῆς  
γλώσσης εἰς καθ' ἑαυτὸν καὶ δημοτικὴν, ὁ  
διχασμὸς τῶν πολιτῶν εἰς δύο μεγάλα Β.  
ἐπέπρωτο νὰ διχασθῇ διὰ τοῦ Ἡμερολογίου  
Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας. Διὰ νὰ λείψῃ ὁ διχα-  
σμὸς αὐτὸς Πολιτικοῦ ἡμερολογίου καὶ Ἐκ-

κλησιαστικοῦ ἑορτολογίου τρεῖς ἐκλήθησαν ὁρ-  
θόδοξοι ἐκκλησιαστικοὶ Σύνοδοι. Εἰς Μόσχαν  
εἰς Ἀθήνας, καὶ εἰς Κ)πόλιν διὰ νὰ προσαρμό-  
σουν τὰς κινήτας ἐφορὰς μετὰ τὴν χρονολογίαν  
τὴν Γρηγοριανὴν Ὁ Πατριάρχης τῆς Ρουμα-  
νικῆς ἐκκλησίας κ. Μύρων προτείνει ὅπως καθε  
Κυριακὴν ἐφορᾶνται αἱ ἐφορὰς ὅλης τῆς  
ἐξδομάδος, ἐξαρτῶν τῶν μεγάλων ἐφορῶν τοῦ  
ἔτους, καθόσον ἐκείνη ἡμέρα ἀργίας ἐν Ρου-  
μανίᾳ, λέει, στοιλίζει 500 ἐκατομμύρια... λέει,  
ὅπερ καταστρεπτικὸν διὰ τὸ Κράτος καὶ τὰ  
ἄτομα.

Ἡ σύνοδος τῶν Ἱεραρχῶν ἡ ἐν Ἀθήναις  
συνελθούσα παρεδόχθη ὡς πρὸς τὴν χρονολο-  
γίαν τὸ Γρηγοριανόν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ μεταβιβῇ  
τὸ ἐορτολόγιον κατὰ τὰς περὶ τοῦ Πάσχα δα-  
τάξεις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, καθόσον  
μελετᾶται ὁ καθορισμὸς τοῦ Πάσχα δι' ὅλης τῆς  
Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Εἰς ἑρὼν τὸ συνεδριον  
ἐν Ρώμῃ τῶν Ἐκτ. Ἐπιμελητηρίων ἐπρότεινε  
τὸ Πάσχα νὰ μὴ εἶνε ἐορτὴ κινήτη, δηλ. ἡ πρ-  
τη Κυριακὴ μετὰ τὴν πανσληνὸν τοῦ Μαρτίου, ἀλλὰ  
τακτὴ ἡμέρα Ὡς τοιαύτη δὲ θὰ ἡδύνατο νὰ ὁ-  
ρισθῇ ἡ 15 ἡμέρας μετὰ τὸν «Εὐαγγελισμὸν»,  
ὅστις συμπίπτει μετὰ τὴν 25 Μαρτίου, δηλαδὴ ἡ  
10 Ἀπριλίου. Καὶ ἡ ἀπόφαις αὕτη εἶνε ἴσως ἡ  
ὀρθότερα.

Ἐν Κ)πόλει συνήλθεν ἐπίσης πανορθό-  
δοξος Σύνοδος, συμμετεσπόντων τῶν μητρο-  
πολιτῶν Σερβίας καὶ Ρουμανίας. Ἡ ἐν Μόσχῃ  
Σύνοδος ἀπεδέχθη τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολό-  
γιον διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἐφορὰς.

★

Ἐξητήθη ὑπὸ 48 λογίων, γηραιῶν καὶ  
νέων, ἡ ἵδρυσις Ἀκαδημίας καὶ ἡ αἵτησις ἀ-  
περριφθῇ. Οἱ «Ἀριστεῖς» ἐξέφρον μέσσην ὁδόν,  
διὰ νὰ προλαμβάνουν τὴν εἰσοδὸν τῶν εἰς τὴν  
Ἀκαδημίαν ἐν τῷ μέλλοντι. Θὰ ἀποτελέσουν  
ἐν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θὰ προλάβῃ καὶ  
ἄλλους ἀξιοῦντας τὸ μετάλλιον. Ἡμεῖς θεω-  
ροῦμεν πρακτικώτερον, τὴν ἵδρυσιν Λέσχης τῶν  
ἀνθρώπων τῶν γραμματίων. Εἰς τὸν νομον  
περὶ τῶν ἄλλων Λεσχῶν, τῶν χιροπακτικῶν,  
ὑπάρχει διταξίς καθ' ἣν μέρος τῆς φορολογίας  
αὐτῶν προσορξεται πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν λογίων  
καὶ καλλιτεχνῶν. Δικαιωματικὸς δύναται τοιοῦτον  
ἀξίωμα εἶναι τὴν ἵδρυσιν τοῦλάχιστον ἐν ἐκτε-  
λεστικῇ. Ἡ ἑταιρεία τῶν θεατρικῶν συγγα-  
φῶν, ἡ ἑταιρεία τοῦ Τύπου, ὁ Σύνδεσμος τῶν  
Καλλιτεχνῶν δὲν ἀναλαμβάνουν τὴν πρωτοβου-  
λίαν; Πῶς ὁ ρέλεια θὰ προήρχετο ἐκ τῆς ἐπι-  
κοινωνίας ὑπὸ κοινὴν στέγην τῶν ἀνθρώπων  
τοῦ πνεύματος, περιττὸν νὰ ὑποδειχθῇ, ἀπὸ ἡ-  
θικῆς ἀπόψεως ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀποφύως προασ-  
πίσεως τῶν ὁλικῶν συμφερόντων τῶν.

★

Εἰς τὴν Ρουμανίαν ὑπάρχει ὑπουργεῖον Κα-

λῶν Τεχνῶν. Ἡμεῖς εἶχαμεν ἐν τμήμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος ἔμεινε νεκρὸν, διευθύνοντος τὴν ἐκπαίδευσιν ἐνὸς Σωτῆρος, ὀνόματι Σωτηρίου. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν αὐτό, διαωγάνωσε εἰς τὰς μετὰ τὸν πόλεμον προσαρτηθείσας εἰς τὴν Ρουμανίαν χώρας ἐκθέσεις ἔργων Ρουμάνων ζωγράφων τοῦ παρελθόντος καὶ παρόντος, μετ' ἐπεξηγηματικῶν διαλέξεων. Ἡμεῖς ὄχι μόνον εἰς τὰς προσαρτηθείσας ἀπὸ δευασίας ἐπαρχίας δὲν ἐκάμαμεν τίποτε καλλιτεχνικὸν — ἐθεωρήθη φαίνεται πρόωρον — ἀλλὰ οὕτε ἐν Ἀθيناῖς καὶ ἐσκέρθημεν νὰ ὀργανώσωμεν μίαν γενικὴν Ἐκθεσιν ζωγραφικῆς ἀπὸ τῆς ἀταλευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος μέχρι σήμερον. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκτονταετηρίδος ἐγχεδίαζε τοιοῦτον τι, ἀλλὰ ἡ ὑπαρξὶς τῆς ἐθεωρήθη πολυτέλεια περιττή!

\*

Ἡ φορολογία εἰς τὸν κύβον. Αἱ ξενόφωνοι ἐπιγραφαὶ — δικαιοτάτα — αἱ διαφημίσεις καὶ τὰ προγράμματα, ὁ τζίρος δηλ. ὁ ἡμερησῖος κύκλος τῶν ἐργασιῶν, ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία, ὁ ἄερος ὃν ὁ κυκλοφορῶν εἰς τὸ κενόν ἢ ἡ σατυρικὴ ἐφημερὶς ἀλλ' ὁ μεταβαλλόμενος εἰς χρυσόν, θὰ πληρώνουν φόρον. Οἱ ἀερολογούντες καὶ οἱ ἀερολόγοι δηλ. οἱ ποιηταὶ δὲν θὰ ὑπαχθῶν καὶ αὐτοὶ εἰς καμμίαν φορολογικὴν κλάσιν διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν ἀπὸ τὰς φαντασιοπληξίας των;

\*

Βραβεῖον διηγήματος, εἶνε μία πρωτοβουλία ἦν ἐκθύμως ἐπεκράτησεν ὁ φιλολογικὸς κόσμος. Ἔως τώρα, ἡ παντὸς εἶδους ποιητικὴ ἠὲν ὁδηγία ἀπὸ ἐξηκονταετίας καὶ ὑπὸ διαφόρων βραβεῶν διαγωνισμῶν.

Τὸ διήγημα, ἂν καὶ ἐκπροσωποῦν αὐτὴν τὴν ψυχικὴν διαθεσιν τῆς φωνῆς, δὲν ἐτέστησεν τὴν προποχίαν οὐδενὸς Μαικήνα. Πρὸ δεκαετηρίδων εἶχε προκηρυχθῇ εἰς διαγωνισμὸς τοῦ περιοδικοῦ «Ἐστία» καὶ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἀναρῶν εἰς τὸν ὄριζοντα ὁ κ. Ξενοπούλου. Ἡ δὲ πρὸς ἀπαθανάτισιν τῆς μνήμης τοῦ Βαλέα, ὅστις μὰς ἔδωκε τὸν τύπον τοῦ ἀφελοῦς ἡθογραφικοῦ, συγκινητικοῦ καὶ πρὸ παντὸς Ἑλληνικοῦ διηγήματος, ὥς ἐβη βραβεῖον τοῦ ἐντὸς διετίας ἐκδομένου καλλιτέρου τόμου διηγημάτων. Ὁρθῶς διὰ τὴν βραβεύσιν προσεβλήθη ἡ ἐκλογή,

ἀπὸ κάθε δ' αγωνισμῶν, οὗ συνήθης προορισμὸς παρ' ἡμῖν εἶνε ἡ ἀποτυχία.

\*

Ὁ κ. Πικ Γάλλος καθηγητὴς ἀπὸ τριετίας παρ' ἡμῖν τῆς ἱστογραφίας καὶ χειροτεχνίας εἰς μίαν διάλεξιν του, ἣν τὸ ἥμισυ ἀνέγνωσεν ὁ κ. Ἀδαμαντίου καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἐξηγγεῖλε μὲ τὰ μισοελληνικά του καθ' ἣν ἐτέδεξε τὰς προόδους τῶν μαθητῶν του — τὰς ὁποίας καὶ δι' ἐτησιῶν ἐκθέσεων παρουσιάζει — προεγνώρισε τὴν πρὸ αὐτοῦ γενομένην ἐργασίαν παρ' Ἑλλήνων, καὶ ὑπερεμίχισε τῆς ἰδρυσεως Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου χειροτεχνίας.

Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι πρότερον ἐπιδιωχθῇ ἡ πρακτικὴ μὲν φωνὴ τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ πρὸς τοῦτο μόνοι ἀρμόδιοι αἱ δημοδιδάκαλοι, εἰν ἐξεπαιδευόντο. ἐπὶ ἐξίμηνον ροιτῶντες εἰς εἰδικὸν διδασκαλεῖον.

Ἐπικαίρως ἀναγινώσκω εἰς ἐφημερίδα τῆς Διέξης περιγραφὴν ὑπο τὸν τίτλον «Ἡ κατεστέρη τῶν ἐκθέσεων». Πρόκειται περὶ ἐθέσεως σχολικῶν ἔργων, αἵνα ἐδιδάχθησαν εἰς τὴν δημοσίαν Βιοτεχνικὴν σχολήν. Τὰ λεγόμενα stands τῆς ἐκθέσεως περιέλαβον ἔργα τῆς σχολῆς, κομμωτικῆς, μηχανοσυγκτῆς, ὑποδηματοποιίας, βιβλιοδετικῆς, ραπτικῆς, ζωγραφικῆς, λιθοκομίας 25 τμήματα Φυροβελιανῆς σχολῆς, προκαταρκτικῆς καὶ μέσης. Διαλέξεις καὶ κινηματογραφικαὶ ταινίαι συμπληροῦν τὰ ἐκθέματα. Καὶ τέτοιο θέλει νὰ σχηματοποῖται παρ' ἡμῖν ὁ κ. Πικ. Θὰ ὑποδεικνύωμεν αὐτῷ τὴν κ. Ἑλ. Γεωργαντῆ, πολύτιμον συνεργάτιδα, εἰν ἀνασταλῇ ὁ ἐκσφενδονισμὸς τῆς εἰς Σέρρας.

\*

Ὁ κ. Πάλλης ἐξέδωκε τὸν «Μπρουσσὸν» χωρὶς τόνους καὶ πνεῦμα. Αὐτὸ δὲν ἦτο καθόλου παράδοξον. Οἱ μαλλιαροὶ καὶ αἰονα γράφουν καὶ χωρὶς πνεῦμα πάντοτε. Ἀλλὰ τὸ παρὰ ξὸν εἶνε ὅτι εὐρέθησαν δημοδιδάκαλοι ἀποδεχθέντες πρότασιν περὶ καταργήσεως τόνων (πλὴν ἐνὸς δι' ὅλας τὰς λέξεις) καὶ παντὸς πνεύματος.

Τοιοτοτρόπως ἡ ἑλλ. γλῶσσα ἀπειλεῖται ἀπὸ ἐξοχτησιν ἐκ τῆς αἰονίας καὶ ἀπὸ χρωκοπιάν πνευματικῆν. Ἡ καταστασις ἐπιδεινοῦται τὰ πνεύματα διατελοῦν ἐν ἐξυγέρσει.

ΔΑΦΝΙΣ

## Η ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΣ

(Ἐκ τῶν περισμάτων τῶν ἀνασκαφῶν).

ὑπὸ H. R. Hall, M. A., F. S. A. (Journal of Egyptian Archaeology τ. I. σ. 110 — 118).

Προσωπικῶς πιστεύω, ὅτι εἰς τὸ αἶμα τῶν Ἑλλήνων τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς, ὡς καὶ εἰς τὸ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων ρεῖν πολὺ ἐκ τοῦ αἵματος τῆς ἐν Ἑλλάδι προϊστορικῆς φυλῆς.

Ἡ προ-Ἑλληνικὴ αὕτη φυλὴ καίτοι μὴ-

Ἑλληνικὴ, ἐκκληροδότησε ἐν τούτοις πιθανῶ μὲγα μέρος τοῦ ὅτι χαρακτηρίζεται ὡς Ἑλληνικὸν εἰς τὸν λαὸν τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ εἰσβαλόντες Ἰνδοευρωπαῖκες καταγωγῆς Ἑλληνες καίτοι ἔδωκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν κλασσικὴν τῆς τάσιν καὶ τὴν βάρσιν τῆς γλώσσης τῆς, ἐν τούτοις μὲγα μέρος τοῦ λεξιλογίου τῆς εἶναι κληρονομία ἀρχαιοτέρων λαῶν, οἱ ὅποιοι ἀπερρόφησαν τοὺς κατακτητὰς αὐτῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως δὲν κάμνω χρῆ-